

Kim będę, gdy dorosnę?

Agnieszka Kilijańska

Scenariusz lekcji

Poradnik metodyczny do języka francuskiego dla I etapu edukacyjnego (klasy I–III szkoły podstawowej)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Renata Rychlicka, Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Temat zajęć:

Kim będę, gdy dorosnę?

Poziom edukacyjny:

szkoła podstawowa

Klasa, czas trwania zajęć: II, 45 minut

Podstawa programowa:

edukacja językowa – popularne zawody; wychowanie fizyczne – uczestniczy w zabawach i grach zespołowych; edukacja informatyczna – posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania (jeżeli wykorzystamy ćwiczenie dodatkowe), edukacja plastyczna – maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli.

Cele ogólne:

- umożliwienie uczniom komunikacji w języku obcym – uczniowie odpowiadają na zadawane przez nauczyciela pytanie dotyczące zawodu,
- rozwijanie motywacji do nauki języka obcego – proponując dzieciom różne zabawy i gry, sprawiamy, że lekcja jest atrakcyjna, dzięki czemu dzieci są motywowane do nauki języka,
- rozwijanie współpracy w grupie – zabawa w odgadywanie,
- uczeń zna nazwy zawodów.

Cele operacyjne**Uczeń:**

- wymienia zawody poznane w klasie pierwszej,
- potrafi nazwać nowo poznane zawody,
- rozumie nazwy zawodów w tekście ciągłym,
- poprawnie konstruuje zdanie typu *je suis professeur*.

Metody, techniki:

- podejście komunikacyjne, metoda TPR (od ang. *Total Physical Response*),
- praca z ilustracjami; pytania/odpowiedzi, gry i zabawy językowe – słowne domino, technika KIM (od ang. *Key Item Method*), praca plastyczna.

Formy pracy:

- praca z całym zespołem klasowym,
- praca w grupach,
- praca indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- pudełko i przedmioty potrzebne do zabawy, typu zabawkowe auto, zwierzątko, strzykawka (rozgrzewka);
- obrazki z wizerunkami osób wykonujących różne zawody do przyklejenia na plecach oraz do losowania przy wprowadzaniu słownictwa (mogą być 2 komplety tych samych obrazków),
- taśma klejąca, kolorowe kartony z wizerunkami osób wykonujących różne zawody do słownego domina.

Wiedza i umiejętności ucznia potrzebne do osiągnięcia celów lekcji:

- znajomość nazw zawodów wprowadzonych w klasie I,
- znajomość czasownika *être* w 1. osobie (*je suis*),
- znajomość pytania *quelle est ta profession ?* (jaki jest twój zawód?).

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Faza wstępna

- Nauczyciel wita się z uczniami (każda lekcja rozpoczyna się podobnie). Na początku uczniowie wspólnie śpiewają piosenkę na powitanie *Bonjour, Bonjour !* (dostęp 9.09.2022). Następnie nauczyciel zadaje uczniom proste pytania, np. pyta ich o samopoczucie, jaki jest dzień tygodnia, jakie ubranie noszą dzisiaj itp. Jeżeli zadanie domowe jest powiązane z dzisiejszym tematem, nauczyciel sprawdza je na początku lekcji.
- **Rozgrzewka językowa:** nauczyciel wkłada do kartonowego pudełka różne przedmioty, kojarzące się z zawodami (zabawkowe zwierzątko, autko, strzykawkę itp.). Dzieci wyciągają po jednym, podają ich nazwę lub kolor. Co piąte dziecko podaje francuskie słowa z pamięci w kolejności wymieniania przez kolegów.

Faza prezentacji

- Nauczyciel wyświetla na monitorze interaktywnym zdjęcia kilku osób wykonujących różne zawody (3–4 zdjęcia), nazwy w języku francuskim powinny być już znane dzieciom z klasy I. Powtarza wspólnie z dziećmi nazwy zawodów, następnie wyciąga z pudełka rekwizyty, które były używane w czasie rozgrzewki. Pokazuje zdjęcie lekarza i wypowiada *un médecin*, bierze do ręki zabawkowy stetoskop, pokazuje na siebie i mówi *je suis médecin*. Powtarza czynność z każdym zaprezentowanym zdjęciem. Następnie, by sprawdzić czy dzieci zrozumiały, rozdaje rekwizyty kilku uczniom i prosi o powiedzenie, jaki zawód wykonują, powtarzając jednocześnie pytanie *quelle est ta profession ?*, które dzieci znają z klasy I.
- Nauczyciel przykleja dzieciom do pleców obrazki zawodów poznanych w klasie I. Dzieci spacerują, dowiadują się od kolegów, jaki zawód wykonują. Na koniec starają się wypowiedzieć całe zdanie *je suis professeur* itp.
- Następnie nauczyciel układa na podłodze w dwóch rzędach duże obrazki z osobami wykonującymi inne zawody (nowe, nieznanne dzieciom) *un vendeur, un mécanicien, un informaticien, un vétérinaire, un chauffeur, une secrétaire, une infirmière*. Dzieci powtarzają nazwy z nauczycielem, a następnie nauczyciel daje uczniom pudełko, z którego losują po kolei obrazek i próbują nazywać zawody samodzielnie. Kolejne ćwiczenie polega na zakryciu jednego, potem dwóch lub trzech obrazków i pytaniu, kogo brakuje. Za pierwszym razem nauczyciel zakrywa obrazki, następnie dzieli dzieci na grupy. Dzieci zamykają oczy, każda grupa po kolei zakrywa 3–4 karty. Pozostałe drużyny zgadują, kto został zakryty.

Faza ćwiczeń

- Nauczyciel rozdaje losowo po 2 karty z zawodami dla każdego dziecka. Zabawa to słowne domino. Pierwszy uczeń wybiera z dwóch kart jedną i wypowiada nazwę zawodu. Kolejny uczeń, który pierwszy zorientuje się, że ma taką samą kartę, wstaje, pokazuje ją i wypowiada nazwę zawodu, który ma jako drugi.

- Następnie dzieci siadają na dywanie. Każde z nich ponownie losuje kartę z zawodem, tym razem jedną. Uczniowie po kolei pokazują za pomocą mowy ciała i gestów, co dana osoba wykonuje, pozostali zgadują.
- Nauczyciel rozdaje dzieciom wycięte z szarego papieru postaci (mogą być wielkości dzieci lub mniejsze) oraz wydrukowane twarze dzieci. Jeżeli postaci są duże, trzeba je nakleić na ścianę, jeżeli mniejsze, uczniowie mogą wykonać ćwiczenie na stole. Dzieci doklejają twarze do postaci (każde wybiera swoją), a następnie za pomocą farb lub kredek przedstawiają siebie wykonującego wymarzony zawód (malują charakterystyczny strój oraz atrybuty danego zawodu). Po zakończonej pracy, każde dziecko wypowiada zdanie *je suis médecin, pilote, professeur* itp.

Faza podsumowująca

- Jako ostatnie ćwiczenie nauczyciel czyta lub mówi z pamięci tekst. Może to być tekst przygotowany przez nauczyciela dotyczący różnych zawodów, złożony z prostych zdań typu *Ma mère est professeur. Elle travaille à l'école au centre de la ville. Les amis de ma maman sont professeurs aussi*. Ważne, by w tekście było sporo słów oprócz nazw zawodów. Wcześniej uczniowie wymieniają się kartami z zawodami. Za każdym razem, gdy dzieci usłyszą nazwę zawodu, który wylosowały, wstają i skaczą na jednej nodze.
- Podsumowując lekcję, nauczyciel zadaje dzieciom pytania typu: czego się dzisiaj nauczyłeś(-aś)? Co zapamiętałeś(-aś)? Czy coś było dla ciebie trudne? Wymień 3 słowa z lekcji itp. Nauczyciel chwali uczniów za pracę na lekcji, jest to bardzo ważne w rozwoju motywacji.
- Za zaangażowanie dzieci otrzymują naklejki – mogą to być naklejki związane z tematem lekcji. Gdy istnieje taka możliwość, nauczyciel rozdaje uczniom naklejki z obrazkami i francuskimi nazwami zawodów.
- Jako zadanie domowe dzieci dostają do pokolorowania przedstawicieli różnych zawodów. Mogą wybrać, który im się najlepiej podoba, wklejają pracę do zeszytu.
- Na koniec lekcji nauczyciel recytuje wspólnie z dziećmi rymowankę (*au revoir mon professeur, salut mes amis, je vais à la maison, c'est tout pour aujourd'hui*). Przy wyjściu z sali prosi uczniów, by wybrali odpowiednią buźkę (czerwoną, żółtą lub zieloną) i wrzucili do przygotowanego pudełka. Tłumaczy, żeby wybrali zieloną, gdy są zadowoleni z lekcji, żółtą, gdy lekcja podobała im się częściowo, czerwoną, gdy lekcja im się nie spodobała.

Komentarz metodyczny

- Lekcja pozwala utrwalić wcześniej poznane słownictwo, angażuje uczniów pod względem ruchowym oraz pobudza koncentrację. Przygotowując lekcję, możemy skorzystać z ćwiczeń zaprezentowanych w scenariuszu lekcji na [Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej – Zawody. „Czym się Pan, Pani zajmuje?”](#). Czasowniki: *faire, savoir* (dostęp 9.09.2022). Powyższy scenariusz wykracza poza program edukacji wczesnoszkolnej, jednak możemy skorzystać z zaproponowanego rodzaju ćwiczeń i dostosować je do naszych potrzeb.
- Rozgrzewkę można utrudnić. Na początku pokazujemy dzieciom przedmioty, następnie zasłaniaamy wybranym uczniom oczy i prosimy o wyciągnięcie jednego przedmiotu z pudełka. Po wyciągnięciu uczeń musi podać, jaki może być kolor przedmiotu, rozpoznając jego kształt po dotyku. Gdy mamy w grupie dzieci niedowidzące, warto również wykorzystać tę wersję zabawy.

- Do stworzenia postaci drukujemy wcześniej twarze uczniów oraz wycinamy z papieru postaci (zarys). Jeżeli zdecydujemy się na duże (wielkości dzieci) ćwiczenie zajmie dużo czasu. Małe (np. wielkości kartki A4) będą mniej atrakcyjne dla dzieci, jednak uczniowie szybko wykonają zadanie. W tym ćwiczeniu doskonale odnajdzie się uczeń zagrożony niedostosowaniem społecznym, nie lubi on skupiać uwagi na sobie, a na wykonanym zadaniu, powyższe ćwiczenie wykona z całą pewnością z pozytywnym efektem.
- Gdy mamy w grupie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE), dajemy im karty z łatwiejszymi nazwami zawodów, np. *un acteur, un vétérinaire* – takie, które kojarzą się z językiem polskim. Dzieci z niepełnosprawnością ruchową mogą brać udział we wszystkich zabawach, w ich przypadku nie będzie konieczne wstawianie lub przemieszczanie się. Musimy pamiętać, by komunikaty były dostosowane do możliwości poznawczych uczniów, by były stosunkowo krótkie i proste. Zasadą ta dotyczy zarówno lekcji stacjonarnych, jak i zdalnych. Przy zdalnych musimy być pewni, że wszystkie dzieci nas słyszały i zrozumiały polecenie.
- Pracując w trybie zdalnym, część ćwiczeń będziemy musieli zmodyfikować. Trzeba będzie zrezygnować z ćwiczenia z przyklejaniem obrazków na plecach. Możemy je zastąpić, wyświetlając na ekranie obrazek osoby wykonującej dany zawód, uprzednio prosząc jedno dziecko, by zamknęło oczy. Następnie dziecko zadaje pytanie kolegom *je suis pompier ?* Dzieci odpowiadają jedynie „tak” lub „nie”. Ponawia pytanie, do momentu poprawnej odpowiedzi. Słowne domino mamy szansę przeprowadzić, jednak musimy wcześniej wysłać rodzicom karty do gry do wydruku. Podobnie z zabawą w imitowanie danego zawodu za pomocą ruchu – możemy tutaj zaproponować dzieciom, by same wybrały zawód do pokazania. Przy czytaniu tekstu pomijamy element losowania, przyporządkowujemy zawody uczniom.
- Jako ćwiczenie dodatkowe proponujemy stworzyć układankę na stronie learningapps.org (dostęp 9.09.2022). Wykorzystujemy nazwy zawodów poznanych zarówno w klasie I, jak i II. Układanka złożona jest z obrazków i podpisów, które trzeba ze sobą połączyć. Zaproponowane ćwiczenie będzie przygotowaniem do kolejnej lekcji, na której wprowadzimy zapis poznanych nazw zawodów.
- Lekcja kształtuje u dzieci kompetencje rozumienia i tworzenia informacji, rozwija również kompetencje społeczne i cyfrowe (jeżeli wykorzystamy zaproponowane ćwiczenie dodatkowe na monitorze interaktywnym), a także kreatywność i wyobraźnię. Gdy uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela, sami tworzą zdania w języku obcym, gdy słuchają czytanego tekstu, kształtują rozumienie ze słuchu oraz koncentrację. Przy słownym dominie dzieci również kształtują umiejętność skupienia się i uważnego słuchania kolegów. Ćwiczenie z tworzeniem postaci kształtuje kreatywność i wyobraźnię. Każde dziecko maluje siebie według własnego pomysłu.
- Podczas lekcji wykorzystano różne strategie rozwijające samodzielność. Są to np. skojarzenia wzrokowe przy ćwiczeniu z wykorzystaniem rekwizytów (atrybutów różnych zawodów), naśladowanie w ćwiczeniu, gdy dzieci pokazują za pomocą gestów i ruchu dany zawód. W czasie lekcji uczniowie używają strategii społecznych przy wspólnej grze w domino słowne oraz zabawie z przyklejaniem obrazków z zawodami na plecach.

Agnieszka Kilijańska – nauczycielka i lektorka języka francuskiego z 18-letnim stażem pracy. Obecnie pracuje jako nauczycielka języka francuskiego oraz edukacji wczesnoszkolnej w Społecznej Szkole Podstawowej i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym im. W. Korfanteo w Katowicach. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu terapii pedagogicznej i rewalidacji dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Autorka materiałów dydaktycznych dla nauczycieli języka francuskiego.